

» a malo, et fac bonum : » prius accinge lumbos tuos, et tunc accende lucernam. Et cum hoc feceris, securus expecta « Vitam et dies bonos. Quære pacem, et sequere » eam : » et tunc bona fronte dices Domino : Feci quod jussisti, redde quod promisisti.

SERMO CIX¹.

De verbis Evangelii Lucæ XII : *Faciem cœli et terræ nostis probare, etc.* deque istis : *Si vadis cum adversario tuo ad principem, da operam in via liberari ab illo, etc.*

I. EVANGELIUM audivimus, et in eo Dominum eos arguentem, qui faciem cœli norunt probare, et tempus fidei regni cœlorum appropinquantis nesciunt invenire. Judæis autem hoc dicebat; sed etiam ad nos sermo pervenit. Dominus autem ipse Jesus Christus Evangelii sui prædicationem ita cœpit : « Agite poenitentiam, appropinquavit enim regnum cœlorum². » Similiter et Joannes Baptista et præcursor ipsius ita cœpit : « Agite poenitentiam, appropinquavit enim regnum cœlorum³. » Et modo corripit eos Dominus, qui nolunt agere poenitentiam, appropinquante regno cœlorum. « Regnum cœlorum, sicut ipse ait, non veniet cum observatione⁴. » Et iterum ipse ait : « Regnum cœlorum intra vos est⁵. » Prudenter ergo accipiat unusquisque monita præceptoris, ut non perdat tempus misericordiæ Salvatoris, quæ modo impenditur, quandiu generi humano parcitur. Ad hoc

Alias 1 de verbis Domini. — ² Matth. IV, 17. — ³ Id. III, 2. — ⁴ Luc. XVII, 20. — ⁵ Ibid. 21.

enim parcitur homini, ut convertatur, et non sit qui damnetur. Viderit Deus quando veniat finis sæculi : est tamen modo tempus fidei. Finis sæculi utrum hic aliquem nostrum inveniat, nescio : et fortasse non inveniet. Tempus cuique nostrum proximum est, quia mortales sumus, inter casus ambulamus. Si vitrei essemus, minus casus timeremus. Quid fragilius vase vitreo? Et tamen servatur, et durat per sæcula. Etsi enim casus vitreo vasi timentur, senectus ei et febris non timetur. Nos ergo fragiliores et infirmiores sumus : quia et casus omnes qui non cessant in rebus humanis, fragilitate utique nostra quotidie formidamus : et si ipsi casus non accedant, tempus ambulat : vitat homo ictum, numquid vitat exitum? vitat quæ extrinsecus eveniunt, numquid quod intus nascitur pellitur? Denique nunc lumbricos gignunt interiora, nunc morbus quilibet subito occupat : postremo quantumvis homini parcat, novissime senectus cum venerit, non est quo differatur.

II. Proinde audiamus Dominum, in nobis ipsis agamus quod præcepit : Videamus quis est ille adversarius, de quo nos terruit, dicens : « Si vadis cum adversario tuo ad principem, da operam in via liberari ab illo : ne forte » tradat te principi, et princeps ministro, et mittaris in » carcerem, unde non exies, donec solvas novissimum » quadrantem¹. » Quis est iste adversarius? Si diabolus : jam liberati sumus ab illo. Quale pretium pro nobis datum est, ut ab illo redimeremur? De quo dicit Apostolus, loquens de ipsa redemptione nostra : « Qui eruit nos de » potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii charitatis suæ². » Redempti sumus, diabolo renuntiavimus : quomodo dabimus operam liberari ab illo, ne nos iterum captivos faciat peccatores? Sed non est ipse adversarius,

¹ Luc. XII, 58. — ² Coloss. I, 13.

de quo nos Dominus commonet. Alio enim loco alius Evangelista sic illud posuit, ut si utraque verba jungamus, et utraque verba sibi Evangeliorum duorum comparemus, adversarium istum cito intelligamus. Ecce enim hic quid dixit? « Cum vadis ad principem cum adversario tuo, da » operam in via liberari ab eo¹. » Alius autem Evangelista hoc ipsum sic posuit: « Esto consentiens adversario tuo cito » cum es cum illo in via. » Cætera similia sunt: « Ne forte » adversarius tradat te iudici, iudex ministro, minister in » carcerem². » Ambo Evangelistæ similiter hoc explicaverunt. Unus dixit: « Da operam in via liberari ab illo: » alter dixit: « Consenti illi. » Non enim poteris liberari ab illo, nisi ei consenseris. Vis liberari ab illo? « Consenti illi. » Numquid diabolus est, cui debeat consentire Christianus?

III. Quæramus ergo istum adversarium, cui debemus consentire, ne tradat nos iudici, et iudex ministro: quæramus illum, et consentiamus illi. Si peccas, adversarius tuus sermo Dei est. Verbi causa: Forsitan delectat te inebriari: dicit tibi: Noli³. Delectat te spectare et nugari: ille dicit tibi: Noli. Delectat te adulterari: dicit tibi sermo Dei: Noli. In quibuscumque peccatis volueris facere voluntatem tuam, dicit tibi: Noli. Adversarius est voluntatis tuæ, donec fiat auctor salutis tuæ. O quam bonus adversarius! quam utilis adversarius! Non quærit nostram voluntatem, sed utilitatem. Adversarius est nobis, quandiu sumus et ipsi nobis. Quandiu tu tibi inimicus es, inimicum habes sermonem Dei: esto tibi amicus, et concordas cum ipso. « Non homicidium feceris: » audi, et concordasti. « Non furtum facias: » audi, et concordasti. « Non mœchaberis: » audi, et concordasti. « Non falsum testimonium dicas: » audi, et concordasti. « Non concupiscas uxorem proximi tui: » audi, et concordasti. « Non

¹ Luc. xii, 58. — ² Matth. v, 25. — ³ Vide supra Serm. ix, cap. 3.

» concupiscas rem proximi tui¹: » audi, et concordasti. In his omnibus cum tuo isto adversario concordasti: et tibi quid perdidisti? Non solum nihil perdidisti, sed et te ipsum, qui perieras, invenisti. Via, vita ista est: si concordaverimus cum illo, si consenserimus illi; finita via, non timebimus iudicem, ministrum, carcerem.

IV. Quando finitur via? Non omnibus una hora finitur. Unusquisque habet horam, quando finiat viam. Via, vita ista dicta est: finisti istam vitam, finisti viam. Ambulamus; et ipsum vivere, accedere est. Nisi forte putatis, quia tempus accedit? et nos stamus? Non potest fieri. Quomodo accedit tempus, accedimus et nos: et non anni nobis accedunt, sed magis decedunt. Valde errant homines, quando dicunt: Puer iste adhuc minus sapit, accedunt illi anni, et prudens erit. Attende quid dicas. Accedunt, dixisti: Ego ostendo quia decedunt, cum tu dicis: Accedunt. Et audi quam facile id probo. Putemus nos scisse annos ipsius ex quo natus est: verbi gratia, ut bene illi optemus, octoginta annos victurus est, perventurus est ad senectutem. Scribe octoginta annos. Vixit unum annum: quot habes in summa? quot tenebas? Octoginta. Deduc unum. Vixit decem: septuaginta restiterunt. Vixit viginti: sexaginta restiterunt. Certe accedebant: quid est hoc? Veniunt, ut abeant anni nostri: veniunt, inquam, ut eant. Non enim veniunt, ut stent nobiscum: sed cum transeunt per nos, terunt nos, et minus minusque valere nos faciunt. Talis est via, in qua venimus. Quid facturi sumus cum adversario illo, id est, cum sermone Dei? Concorda cum illo. Nescis enim quando via finiatur. Cum via finita fuerit, iudex restat, et minister, et carcer. At si servaveris adversario tuo bonam voluntatem, et cum eo consenseris: pro iudice invenies patrem, pro ministro

¹ Exod. xx, 13-17.

sævo Angelum tollentem in sinum Abrahæ, pro carcere paradysum. Quam cito in via cuncta mutasti, quia tuo adversario consensisti.

SERMO CX¹.

De verbis Evangelii Lucae XIII, ubi dicitur de arbore ficulnea, per triennium fructum non ferente; ac de muliere habente decem et octo annos in infirmitate: necnon de verbis Psalmi IX: *Exurge, Domine, non prævaleat homo; judicentur gentes in conspectu tuo.*

I. DE arbore ficulnea, quæ triennium habebat et fructum non afferebat, et de muliere quæ decem et octo annos habebat in infirmitate, quod Dominus donaverit audite. Arbor ficulnea, genus humanum est. Triennium autem, tria sunt tempora: unum ante Legem, alterum sub Lege, tertium sub gratia. Non est autem importunum, ut arbor ficulnea intelligatur genus humanum. Primus enim homo quando peccavit, foliis ficulneis pudenda velavit²; hæc velavit, unde nati sumus, membra. Quæ enim ante peccatum fuerant glorianda, post peccatum pudenda sunt facta. Denique antea nudi erant, et non confundebantur. Non enim erat unde erubescerent, quando peccatum non præcesserat; nec poterant de sui Creatoris operibus erubescere, quia operibus Creatoris sui bonis nullum adhuc malum opus suum miscuerant. Nondum enim manducaverant de ligno scientiæ boni et mali, unde manducare

¹ Alias 31 de verbis Domini. — ² Gen. III, 7.

prohibiti erant. Postea ergo quam manducaverunt et peccaverunt, natum est de illis genus humanum: id est, homo de homine, obnoxius de debitore, mortalis de mortali, peccator de peccatore. Hos ergo appellat in hac arbore, qui per omne tempus fructum dare noluerunt: et propter hoc imminabat securis radicibus arboris infructuosæ. Intercedit colonus, differtur supplicium, ut adhibeatur auxilium. Qui autem intercedit colonus, est omnis sanctus, qui intra Ecclesiam orat pro eis qui sunt extra Ecclesiam⁴. Et quid orat? « Domine, dimitte illam et hoc » anno²: » id est, tempore isto sub gratia, parce peccatoribus, parce infidelibus, parce sterilibus, parce infructuosus. « Circumfodio ei, et adhibeo cophinum stercoris: » si fecerit fructum, bene; sin autem minus, venies et » amputabis eam³. Venies: » quando? In iudicio venies, quando venturus es iudicare vivos et mortuos. Interim modo parcutitur. Quid est autem fossa? quid est circumfodere, nisi humilitatem et poenitentiam docere? Fossa enim humilis terra est. Cophinum stercoris, in bono intellige. Sordes sunt, sed fructum dant. Sordes cultoris, dolores sunt peccatoris. Qui agunt poenitentiam, in sordibus agunt: si tamen intelligant, et veraciter agant. Huic ergo arbori dicitur: « Agite poenitentiam, appropinquavit enim » regnum cœlorum⁴. »

II. Quid illa mulier decem et octo annos habens in infirmitate⁵? Sex diebus Deus perfecit opera sua. Ter seni, decem et octo faciunt⁶. Quod ergo significavit triennium in arbore, hoc decem et octo anni in illa muliere. Curva

¹ Cod. Cass. VII, fol. 49: Omnis Ecclesia orat pro iis qui sunt et intra Ecclesiam contemptores, et extra Ecclesiam infideles. — ² Luc. XIII, 8. —

³ Ibid. 9. — ⁴ Matth. III, 2. — ⁵ Luc. XIII, 11. — ⁶ Cod. Cass. II, fol. 49: Recolite, sex diebus Deus perfecit opera sua. Ter senique, etc. —

erat¹, sursum aspicere non poterat : quia sursum cor, sine causa audiebat². Sed erexit eam Dominus. Est ergo spes, sed filiis, quousque veniat dies iudicii. Multum sibi dat homo. Et quid est homo? Justus homo magnum aliquid est homo. Sed tamen justus homo, gratia Dei est justus homo. Nam : « Quid est homo, nisi quod memor » es ejus³? » Vis videre quid est homo? « Omnis homo » mendax⁴. » Cantavimus : « Exurge, Domine, non prae- » valeat homo⁵. » Quid est, « Non praevaleat homo? » Nonne Apostoli homines erant? nonne Martyres homines erant? Ipse Dominus Jesus Deus esse non desistens, homo esse dignatus est. Quid est ergo : « Exurge, Domine, non » praevaleat homo? » Si omnis homo mendax : Exurge, veritas, non praevaleat falsitas. Homo ergo, si vult esse aliquid boni, non sit de suo proprio. Si enim de suo esse voluerit, mendax erit. Si verax esse voluerit de Dei, non de suo erit.

III. Ergo, « Exurge, Domine, non praevaleat homo. » Tantum valuit mendacium ante diluvium, ut post diluvium octo homines remansissent⁶. Per ipsos terra rursus impleta est hominibus mendacibus, et electus est populus Dei. Facta sunt miracula multa, praeogata divina beneficia. Ad terram promissionis perductus est, ab Aegyptiorum servitute liberatus. Prophetæ in illo excitati sunt, templum accepit, sacerdotium accepit, unctionem accepit, legem accepit. Sed de ipso postea dictum est : « Filii alieni » mentiti sunt mihi⁷. » Ad extremum missus est ille per Prophetas ante promissus. « Non praevaleat homo, » vel

¹ Cod. Cass. II, fol. 49 : Curva erat, terræ inhiabat, terram diligebat, in terra spem suam posuerat, sursum, etc. — ² Cod. Cass. II, fol. 49 : Quia sursum cor erigere sine causa aestimabat. — ³ Psal. VII, 5. — ⁴ Id. CXV, 11. — ⁵ Id. IX, 20. — ⁶ I Petr. III, 20. — ⁷ Psal. XVII, 46.

quia Deus factus est homo. Sed etiam ipse faciens divina contemptus est, præstans tam multa beneficia prehensus est, flagellatus est, suspensus est. Huc usque prævaluit homo. Dei Filium prehendere, Dei Filium flagellare, Dei Filium spinis coronare, Dei Filium ligno suspendere. Tantum prævaluit homo; sed quousque, nisi quousque depositus de ligno, positus est in sepulcro? Si ibi remansisset, vere homo prævaluisset. Sed prophetia ista etiam ipsum Dominum Jesum alloquitur, dicens : « Exurge, Domine, non praevaleat homo. » Domine, in carne venire dignatus es, Verbum caro factus, Verbum super nos, caro inter nos, Verbum caro inter Deum et hominem : virginem unde nascereris secundum carnem elegisti, virginem concipiendus invenisti, natus virginem reliquisti¹. Sed non agnoscebaris : apparebas, et latebas. Apparebat infirmitas, latebat potestas. Hoc totum factum est, ut sanguinem funderes, quod est pretium nostrum. Fecisti tanta miracula, valetudinibus ægrotorum sanitatem tribuisti, beneficia multa præstitisti, et recepisti mala pro bonis. Insultatum est tibi, in ligno pependisti : agitatum est ante te caput ab impiis, et dictum est : « Si Filius Dei es, descende » de cruce². » Ita-ne tu perdideras potentiam, an potius demonstrabas patientiam? Et tamen illi insultaverunt, et tamen illi irriserunt, tamen illi te occiso quasi victores discesserunt. Ecce in sepulcro jaces : « Exurge, Domine, » non praevaleat homo. » Non praevaleat impius inimicus, non praevaleat cæcus Judæus. Cum enim crucifigeris, prævaluisse sibi visus est Judæus cæcus. « Exurge, Domine, non praevaleat homo. » Factum est, omnino factum est. Et quid restat, nisi ut « Judicentur gentes in » conspectu tuo? » Resurrexit enim, sicut nostis, as-

¹ Cod. Cass. II, fol. 49 : Natus virginem requisisti. — ² Matth. XXVII, 40.

cendit in coelum : inde venturus est judicare vivos et mortuos.

IV. Eia arbor infructuosa, non derideas, quia parcitur tibi : dilata est securis, noli esse securo : veniet et amputaberis. Crede quia venturus est. Ista omnia quæ vides, non erant. Christianus populus toto orbe terrarum aliquando non erat. In prophetia legebatur, in terra non videbatur : modo autem et legitur, et videtur. Ipse Ecclesia sic est completa. Non ei dictum est : « Vide, filia, et audi ; » sed : « Audi, et vide¹. » Audi prædicta, vide completa. Quomodo ergo, fratres charissimi, non erat natus Christus de Virgine, promissus est, et natus est : non fecerat mirabilia, promissa sunt, et fecit : nondum erat passus, promissum est, et factum est : non resurrexerat, prædictum est, et impletum est², nomen ejus per totum mundum non erat, prædictum est, et impletum est : idola deleta et fracta non erant, prædictum est, et impletum est : hæretici impugnantes Ecclesiam non erant, prædictum est, et impletum est. Sic et dies judicii nondum est ; sed quia prædictus est, implebitur. An fieri potest, ut qui in tantis verax apparuit, de die judicii mendax sit ? Promissorum suorum nobis chirographum fecit. Non debendo enim, sed promittendo debitorem se Deus fecit, id est, non mutuo accipiendo. Non possumus ergo ei dicere : Redde quod accepisti. Quoniam « Quis prior dedit illi, et retribuetur » ei³ ? Non possumus dicere ei : Redde quod accepisti ; sed plane dicimus : Redde quod promisisti.

V. Inde namque est, quod audemus quotidie dicere : « Adveniat regnum tuum⁴ : » ut adveniente regno ejus, et nos cum illo regnemus. Quod nobis his verbis promissum est : Tunc dicam illis : « Venite, benedicti Patris mei,

¹ Psal. XLIV, 11. — ² Cod. Cass. II, fol. 49 : In coelum non ascenderat ; ante dictum est et impletum est. — ³ Rom. XI, 35. — ⁴ Matth. VI, 10.

» percipite regnum, quod vobis paratum est ab origine » mundi¹. » Sed plane si fecerimus quod ibi sequitur : « Esurivi enim, et dedistis mihi manducare, etc. » Promisit patribus nostris ; sed cautionem fecit, quam legeremus et nos. Si faciat nobiscum rationem, qui dignatus est facere cautionem, et dicat : Legite debita mea, hoc est, debita promissionum mearum, et computate quæ reddidi, computate enim quæ debeo : ecce quam multa reddidi ; modicum est quod debeo : pro modico quod restat, infidelem me promissorem esse putabitis ? Quid respondebimus contra manifestissimam veritatem ? Ergo qui sterilis est, agat poenitentiam, et faciat fructum dignum poenitentiae. Qui curvus est, terram intuetur, terrena felicitate lætatur, istam solam putat esse vitam beatam, ubi beatus esse possit, aliam non credit : quicumque tam curvus est, erigatur : si per se ipsum non potest, invocet Deum. Numquid enim et mulier illa per se ipsam erecta est ? Væ illi esset, si manum ille non porrexisset.

¹ Matth. XXV, 34.

SERMO CXI¹.

De verbis Evangelii Lucæ XIII, ubi regnum Dei dicitur simile fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ sata tria. Deque eo quod ibi scriptum est : Domine, si pauci sunt qui salvantur?

I. TRIA sata farinæ, de quibus Dominus loquebatur, genus humanum est. Recolite diluvium : unde cæteri reparentur, tres remanserunt². Tres filios habebat Noë, de ipsis reparatum est genus humanum. Mulier illa sancta quæ abscondit fermentum, sapientia est. Ecce clamat orbis totus in Ecclesia Dei : « Ego cognovi, quia magnus » est Dominus³. » Certe pauci sunt qui salvantur. Recolitis quæstionem ex Evangelio nobis modo propositam : « Domine, dictum est, si pauci sunt qui salvantur⁴? » Dominus ad hoc quid? Non ait : Non pauci, sed multi sunt qui salvantur. Non hoc dixit. Sed quid dixit, cum audisset : « Si pauci sunt qui salvantur? Contendite intrare per angustam portam⁵. » Quando audis ergo : « Pauci sunt qui salvantur, » confirmavit Dominus quod audivit. Per angustam portam pauci intrant. Alio loco ipse ait : « Arcta via est et angusta, quæ ducit ad vitam; et » pauci sunt qui ingrediuntur per illam : lata autem et » spatiosa est via, quæ ducit ad interitum : et multi sunt » qui ambulant per illam⁶. » Quid gaudemus ad multitudines? Audite me pauci. Scio quia multi auditis, et pauci

¹ Alias 32 de verbis Domini. — ² Luc. XIII, 21. — ³ Psal. CXXXIV, 5. — ⁴ Luc. XIII, 23. — ⁵ Ibid. 24. — ⁶ Matth. VII, 13, 14.

obauditis. Aream video, grana quæro. Et vix videntur grana, quando area trituratur; sed futurum est, ut ventiletur. Pauci ergo qui salvantur in comparatione multorum periturorum. Nam ipsi pauci magnam massam facturi sunt. Cum venerit ventilator ferens ventilabrum in manu sua, mundabit aream suam, frumenta recondet in horreum : paleas autem comburet igni inextinguibili¹. Non subsannet palea granum : hoc verum loquitur, neminem fallit. Estote ergo inter multos multi, sed in comparatione quorundam multorum pauci. Tanta massa processura est de hac area, ut impleat horreum coeli. Non enim contrarius sibi esset Dominus Christus, qui dixit : Pauci sunt qui intrant per angustam portam, multi per latam viam pereunt : contrarius sibi esset, qui alio loco dixit : « Multi » ab Oriente et Occidente venient². » Multi certe pauci : et pauci, et multi. Alii ergo pauci, alii multi? Non. Sed ipsi pauci qui multi : pauci in comparatione perditorum, multi in societate Angelorum. Audite, charissimi. Apocalypsis hoc habet scriptum : « Post hæc vidi ex omni lingua » et gente et tribu venientes cum stolis albis et palmis, » multitudinem quam nemo dinumerare potest³. » Hæc est massa sanctorum. Quanto clariore voce dictura est area ventilata, a turba impiorum, et malorum falsorumque Christianorum segregata, ad ignes æternos separatis his qui premunt, non tangunt : (mulier enim quædam fimbriam tangebatur, turba Christum premebat⁴ :) segregatis ergo omnibus damnandis, massa purgata stans ad dexteram, nullum sibi timens misceri malorum, nullum timens perdere bonorum, regnatura cum Christo, quanta fiducia dictura est : « Ego cognovi, quia magnus est Dominus » minus⁵. »

¹ Luc. III, 17. — ² Matth. VIII, 11. — ³ Apoc. VII, 9. — ⁴ Luc. VII, 44. — ⁵ Psal. CXXXIV, 5.

II. Si ergo, fratres mei, granis loquor, si agnoscunt quod dico, prædestinati in vitam æternam, operibus loquantur, non vocibus. Cogimur loqui vobis quod non debuimus. Invenire enim in vobis debuimus quod laudaremus, non quærere quod admoneremus. Ecce tamen breviter dico, non immoror. Agnoscite hospitalitatem, per hanc perventum est ad Deum. Suscipis hospitem, cujus et tu es comes in via: quia omnes peregrini sumus. Ipse est Christianus, qui et in domo sua et in patria sua peregrinum se esse cognoscit. Patria enim nostra sursum est, ibi hospites non erimus. Nam unusquisque hic, et in domo sua hospes est. Si non est hospes, non inde transeat. Si transiturus est, hospes est. Non se fallat, hospes est: velit nolit, hospes est. Sed dimittit illam domum filiis suis, hospes hospitibus. Quare? et in stabulo si esses, non alio veniente discederes? Hoc facis et in domo tua. Cessit tibi locum pater tuus, cessurus es locum filiis tuis. Nec mansurus manes, nec mansuris relinques. Si omnes transimus, aliquid quod transire non potest operemur: ut cum transierimus, et illo venerimus unde non transeamus, opera nostra bona ibi inveniamus. Custos est Christus, quid times ne perdas quod erogas? Conversi ad Dominum, etc.

Et post sermonem.

Quod novit Charitas Vestra, suggerimus. Dies anniversarius ordinationis domni senis Aurelii crastinus illucescit, rogat et admonet per humilitatem meam Charitatem Vestram, ut ad basilicam Fausti devotissime convenire dignemini. Deo gratias.

SERMO CXII¹.

De verbis Evangelii Lucæ xiv: *Homo quidam fecit cœnam magnam, etc.*

Habitus in Basilica Restituta.

I. LECTIONES sanctæ propositæ sunt, et quas audiamus, et de quibus aliquid sermonis, adjuvante Domino, proferamus. In lectione Apostolica gratiæ aguntur Domino de fide Gentium, utique ideo, quia ipse fecit. In Psalmo diximus: « Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus². In Evangelio, ad cœnam vocati sumus: imo alii vocati, nos non vocati, sed ducti: non solum ducti, sed etiam coacti. Sic enim audivimus, quia « Homo quidam fecit cœnam magnam³. » Quis est iste homo, nisi « Mediator Dei et hominum homo Christus » Jesus⁴? » Misit ut venirent invitati, quia hora jam venerat, ut venirent. Qui sunt invitati, nisi per præmissos vocati Prophetas? Quando? Olim ex quo mittuntur Prophetæ, invitant ad cœnam Christi. Mittuntur ergo ad populum Israël. Sæpe missi sunt, sæpe vocaverunt, ut ad horam cœnæ venirent. Illi autem invitantes acceperunt, cœnam repudiaverunt? Quid est? Invitantes acceperunt, cœnam repudiaverunt? Prophetas legerunt, et Christum occiderunt⁵. Sed quando occiderunt, tunc nobis cœnam

¹ Alias 33 de verbis Domini. — ² Psal. xcix, 8. — ³ Luc. xiv, 16. — ⁴ 1 Tim. ii, 5. — ⁵ Cod. Cass. ii, fol. 187: Sic enim constitutum fuerat, ut immolaretur Christus.